

Onderwerp Plan van aanpak Voortijdig schoolverlaten RMC-regio Centraal en Westelijk Groningen 2014-2016

Steller M Plantinga

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06-5364 89 38 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 14.4116657

Datum **30 JAN 2014** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het voorkomen van schooluitval en meer jongeren die een startkwalificatie halen is voor ons college een belangrijk speerpunt. Vanuit de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) werken wij op dit terrein samen met onderwijs, maar ook met instellingen op het gebied van zorg, werk en justitie. In Nederland zijn 39 RMC regio's. Wij zijn als Gemeente Groningen contactgemeente voor de RMC regio Centraal en Westelijk Groningen (regio'03¹).

U ontvangt hierbij de gezamenlijke aanpak voortijdig schoolverlaten (VSV) van de regio Centraal en Westelijk Groningen, over de periode 2014-2016. Het plan omvat gezamenlijke doelen en acties om voortijdig schoolverlaten in de regio te voorkomen. Met deze brief informeren we u over het gezamenlijke plan van aanpak en over de ambitie die we als gemeente Groningen hebben.

Ambitie gemeente Groningen

Als regio Centraal en Westelijk Groningen willen we samen met scholen en instellingen streven naar minder jongeren die uitvallen en meer jongeren die een startkwalificatie halen. Ten aanzien van schooljaar 2010-2011 is het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV-ers) in de regio ieder jaar met 14% afgenomen. Het aantal VSV-ers in de gemeente Groningen is in 2010-2011 met 14% gedaald en vorig schooljaar zelfs met 19%. De ambitie voor komende jaren is dan ook om deze dalende trend voort te zetten en te streven naar de kabinetsdoelstelling van in totaal 25.000 VSV-ers in 2016. Voor de gemeente Groningen betekent dit nog een vermindering van 20% over de komende 2 schooljaren.

---

¹ Onder de RMC regio Centraal en Westelijk Groningen vallen 9 gemeenten, te weten: Grootegast, Leek, Marum, Zuidhorn (Westerkwartier), Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Haren. Sinds 1 januari 2009 voert de gemeente Groningen de RMC taken uit voor de gemeente Ten Boer

Om deze ambitie te bereiken vindt ons college het dan ook niet acceptabel dat jongeren het onderwijs voortijdig verlaten wanneer ze in principe wel in staat zijn een startkwalificatie te halen.

We stellen dan ook:

- Geen enkel leerplichtig kind zit thuis.
- Voor iedere leerling is een passend onderwijs traject, eventueel gecombineerd met werk of dagbesteding.
- Jongeren die (tijdelijk) niet in staat zijn onderwijs te volgen, krijgen de juiste hulp en ondersteuning.
- Geconstateerd verzuim pakken we direct op ter preventie van schooluitval.
- Alle jongeren die toch uitvallen hebben we in beeld.
- Uitgevallen jongeren zonder startkwalificatie leiden we terug naar het onderwijs of begeleiden we naar duurzaam werk.

Dit betekent:

- Een gezamenlijke verantwoordelijkheid van onderwijs en gemeente om de leerplichtwet na te leven.
- Samen met het onderwijs bijdragen aan vroege interventies bij beginnend schoolverzuim.
- Er is een goed functionerend leerlingvolgsysteem zodat alle jongeren in beeld zijn.
- Integrale dienstverlening aan uitgevallen jongeren op het gebied van onderwijs, werk, dagbesteding en inkomen.
-

Dit vraagt:

- Duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden van onderwijs en gemeente, met name daar waar de werkerreinen elkaar overlappen.
- Elkaar aanspreken op deze verantwoordelijkheden om de samenwerking te intensiveren en elkaar te versterken.

Middels het getekende Groninger onderwijs pact en de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) zijn er afspraken met het onderwijs om jongeren zo goed mogelijk voor te bereiden op hun toekomst. Dat is onze gezamenlijke opgave wat ons als gemeente en onderwijs bindt!

We vertrouwen er dan ook op dat met het Groninger onderwijspact, de LEA en dit plan van aanpak, er voldoende bouwstenen liggen om gezamenlijk te zorgen voor kwalitatief goed onderwijs, minder uitval van jongeren en meer jongeren met een startkwalificatie.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Plan van Aanpak

Voortijdig schoolverlaten RMC-regio
Centraal en Westelijk Groningen

2014-2016

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Huidige situatie en relevante ontwikkelingen	3
3. Missie en ambitie van de regio Centraal en Westelijk Groningen	4
4. Doelen 2014-2016.....	4
4.1 Versterking Onderwijs en RMC.....	4
4.2 Versterking Onderwijs en Zorg	5
4.3 Versterking Onderwijs en Arbeidsmarkt.....	5
4.4 Afstemming tussen de gemeenten onderling	6
4.5 Borging.....	6
5. Middelen en verantwoording	6
5.1 RMC middelen	7
5.2 Monitoring en verantwoording	8
6. Communicatie en besluitvorming	8
Bijlage 1 Afkortingen.....	130
Bijlage 2 Convenanten.....	11
Bijlage 3 Tijdelijke extra middelen.....	12
Bijlage 4 Overzicht beleidsontwikkelingen rondom VSV.....	15
Bijlage 5 VSV-cijfers.....	17

1. Inleiding

Het voorkomen van voortijdig schoolverlaten is landelijk een belangrijk speerpunt. Kabinet Rutte II stelt als doel het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV-ers)¹ in 2016 terug te dringen tot maximaal 25.000. Het investeren in jongeren en hun startkwalificatie loont. Het behalen van een startkwalificatie, een diploma op minimaal havo/vwo of Mbo-2 niveau, geeft een beter perspectief op de arbeidsmarkt.

In de huidige tijd van economische crisis is de jeugdwerkloosheid hoog. Voor jongeren is het steeds moeilijker om duurzaam werk te vinden. Zelfs het vinden van een stageplek of een BBL-plek is lastig. Hierdoor is de kans op uitval groter. Jongeren kunnen problemen ondervinden waardoor ze (tijdelijk) niet naar school kunnen of willen, maar er eerst ondersteuning of hulp geboden moet worden. Verkeerde studiekeuze of een opleiding die tegenvalt kenmerken de diversiteit aan redenen van uitval.

Alle gemeenten in Nederland moeten voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar registreren en ervoor zorgen dat zij via een passend traject (onderwijs, baan of een combinatie daarvan) alsnog een startkwalificatie kunnen behalen. Vanuit de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) werkt de gemeente met meerdere partijen samen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Samenwerking vindt in eerste instantie vooral plaats met het onderwijs, maar ook met partners op het gebied van zorg, werk en justitie. Het onderwijs heeft een plicht om de VSV-er te melden via het digitaal verzuimloket.

Alle gemeenten zijn verdeeld over 39 RMC-regio's. Per regio coördineert één contactgemeente de melding en registratie van voortijdig schoolverlaters door scholen. De regio's zijn vastgesteld in de Uitvoeringsregeling Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten.

Dit plan betreft de gezamenlijke aanpak VSV van negen gemeenten die samen de RMC-regio Centraal en Westelijk Groningen vormen (regio '03). De negen gemeenten zijn Grootegast, Leek, Marum, Zuidhorn (Westerkwartier), Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Haren. Sinds 1 januari 2009 voert de gemeente Groningen de RMC taken uit voor de gemeente Ten Boer. De gemeente Groningen is contactgemeente voor regio Centraal en Westelijk Groningen en penvoerder voor dit plan van aanpak. De uitvoering omvat een tijdsperiode van 1 januari 2014 tot 1 januari 2016. Het sluit hiermee aan op het vorige plan 'Nieuw perspectief in '03'.

2. Huidige aanpak VSV en relevante ontwikkelingen

Om zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie te laten halen en het aantal VSV-ers tegen te gaan, zijn er verschillende extra maatregelen en extra middelen ingezet. Het Ministerie OCW heeft in alle 39 RMC-regio's convenanten afgesloten met contactgemeenten en onderwijsinstellingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Het huidige convenant III loopt van 2012-2015 (zie bijlage 2 voor meer informatie).

De provincie benadrukt de aanpak op voortijdig schoolverlaten door extra middelen beschikbaar te stellen in 2013 en 2014, zowel gericht op VSV² als om jeugdwerkloosheid tegen te gaan³ (zie bijlage 3 voor een uitwerking van al deze extra tijdelijke middelen).

¹ Wanneer een leerling van 12 tot 23 jaar gedurende een schooljaar het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie, dan wordt deze leerling gerekend tot vsv-er. Jaarlijks wordt er op 1 oktober (T) gekeken welke leerlingen het voorgaande jaar (T-1) stonden ingeschreven. Wanneer een leerling op 1 oktober (T) niet meer ingeschreven staat en nog niet in het bezit is van een startkwalificatie, dan is dit volgens de definitie een voortijdig schoolverlater.

² Actieplan VSV Provincie Groningen

³ Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0 Arbeidsmarktregio Groningen. In beweging - aan de bak! Aanpak van jeugdwerkloosheid door het stimuleren van mobiliteit

Het landschap waarin het RMC zich begeeft verandert de komende jaren. Het gaat dan om de decentralisaties op het gebied van jeugdzorg en sociale zekerheid waar de gemeente verantwoordelijk voor wordt. Tevens gaat deze decentralisatie gepaard met een korting op het budget.

Daarnaast zijn er ontwikkelingen binnen het onderwijs, zoals de wet op het passend onderwijs, Focus op vakmanschap met de invoering van het entree onderwijs voor Mbo-1/AKA en de verhoogde eisen voor het taal en rekenniveau (2F).

Er zijn ook ontwikkelingen rondom arbeidstoeleiding die van invloed zijn op de groep jongeren waar het RMC mee te maken heeft.

Hoe al deze ontwikkelingen vorm krijgen is nu nog niet volledig bekend, maar het raakt het werkterrein van het RMC (zie bijlage 4 voor meer informatie).

3. Missie en ambitie van de regio Centraal en Westelijk Groningen

Vanuit de regio Centraal en Westelijk Groningen is gezamenlijk de volgende missie en ambitie uitgesproken:

Missie: 'Het arbeidspotentieel kwalitatief verbeteren door vermindering van schooluitval en meer jongeren een startkwalificatie.

Ambitie:

- Iedere jongere een startkwalificatie laten behalen;
- Jongeren die voortijdig dreigen uit te vallen of geen startkwalificatie kunnen behalen, extra te ondersteunen om ze terug te leiden naar een vorm van onderwijs, werk of dagbesteding die bij hen past;
- Samen met scholen en instellingen inspanningen verrichten om te streven naar de landelijke ambitie voor het aantal VSV-ers in 2016.

In bijlage 5 staat aangegeven wat de ambitie voor het aantal VSV-ers in regio Centraal en Westelijk Groningen in 2016 is.

4. Doelen 2014-2016

Om de hierboven genoemde missie en ambitie te bereiken zijn door de gezamenlijke gemeenten in regio Centraal en Westelijk Groningen doelen en acties vastgesteld om in de periode 2014-2016 aan te werken.

Deze doelen en acties hebben in eerste instantie betrekking op de reguliere RMC taken en activiteiten, maar sluiten uiteraard aan bij de doelen van het lopende convenant, te weten:

- Versterking Onderwijs en RMC.
- Versterking Onderwijs en Zorg.
- Versterking Onderwijs en Arbeidsmarkt.

Daarnaast zijn er doelen gericht op:

- Afstemming tussen de gemeenten onderling.
- Borging.

In onderstaande drie paragrafen staat per doel uiteengezet wat de reguliere taken zijn van het RMC, wat het RMC momenteel extra kan doen vanuit de convenantsmiddelen en welke acties er de komende jaren van 2014 tot 2016 vanuit de RMC gemeenten worden ondernomen

4.1 Versterking Onderwijs en RMC

Het RMC pakt een verzuimmelding op van een jongere wanneer scholen dit via het digitale verzuimloket hebben gemeld. Scholen hebben een meldplicht voor jongeren zonder startkwalificatie die niet meer leerplichtig zijn en die gedurende een maand zonder geldige

reden geen onderwijs meer volgen. In afstemming met de schoollocatie bekijkt de RMC-medewerker waarom deze jongere is uitgevallen en wat school heeft ondernomen voor de jongere, om overlap in aanpak te voorkomen.

Vervolgens stelt de RMC-medewerker samen met de jongere een passend traject op gericht op het behalen van een startkwalificatie, eventueel in combinatie met werk. Wanneer het onderwijs niet meer haalbaar is helpt het RMC de jongere bij het zoeken naar duurzaam werk of een ander traject. Hierbij kan het RMC gebruik maken van incidentele diagnostisering vanuit de reguliere RMC-middelen (zie paragraaf 5.1)

Een sluitende ketenaanpak rondom de jongere vraagt een intensieve samenwerking tussen onderwijs en RMC.

Vanuit het convenant is hierop ingespeeld door de invoering van het Toekomstteam. De werkwijze van het toekomstteam is dat een jongere op basis van een intakegesprek bij school op de juiste plek komt te zitten qua opleiding en niveau. Op het moment dat dit niet zo is en er sprake is van (dreigend) uitval, gaat de school in gesprek met de jongere over zijn/haar toekomstperspectief. Uit het gesprek vloeit een toekomstplan voort met een passend onderwijstraject. Dit kan een heroriëntatietraject zijn, of (tijdelijke) hulp of (tijdelijk) uitschrijven om te gaan werken. Het doel is dat de jongere per 1 februari, daar waar mogelijk, of per 1 augustus weer is ingeschreven op school. Bij ieder gesprek met de jongere over zijn/haar toekomstplan is school én RMC betrokken; het toekomstteam.

De belangrijkste actie voor de RMC gemeenten voor komende periode is dan ook het verder uitwerken en borgen van de werkwijze van het toekomstteam.

4.2 Versterking Onderwijs en Zorg

De taak van het RMC verschuift van curatieve inzet naar preventieve aanpak. Hoe eerder signalen rondom zorg voor de jongere zijn opgemerkt, hoe eerder er ingegrepen kan worden en dure zorgtrajecten niet of minder nodig zijn.

De convenantsmiddelen maken het mogelijk dat RMC-medewerkers, ofwel Toekomstteam-medewerkers, preventieve verzuimspreekuren op schoollocaties draaien en deelnemen aan zorgadviesteams van de schoollocaties. Tijdens de zorgadviesteams wordt de benodigde hulp en ondersteuning voor de jongere vastgesteld.

Daarnaast zijn er middelen beschikbaar voor coachingstrajecten die het RMC kan inzetten voor jongeren die dat nodig hebben of jongeren doorverwijzen naar een reboundvoorziening die vanwege gedragsproblematiek dreigen uit te vallen. Voor jongeren die (tijdelijk) elders woonruimte nodig hebben zijn er woonplekken beschikbaar.

Om de preventieve inzet te versterken gaan de gemeenten meer de verbinding leggen tussen RMC en de voorliggende voorzieningen, zoals de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) en ontwikkelingen die voortvloeien uit de decentralisatie jeugdzorg (bijvoorbeeld sociale wijkteams). Bij signalen rondom zorg wordt meer gebruik gemaakt van de Verwijsindex Zorg voor Jeugd Groningen als ondersteunend hulpmiddel.

4.3 Versterking Onderwijs en Arbeidsmarkt

Het RMC kan, als onderwijs niet meer haalbaar is voor een jongere, de jongere ondersteunen bij het vinden van stage, werk of een leer-werkplek. Het RMC heeft geen rol in het zoeken naar passend werk voor de jongere, maar doet dit in afstemming met het werkplein van de gemeente. Er vindt tevens afstemming plaats met het werkplein wanneer de jongere tot 27 jaar een uitkering aanvraagt, maar nog geen startkwalificatie heeft.

In het convenant zijn doelen en acties opgenomen om het onderwijs meer af te stemmen en aan te laten sluiten op de praktijk. Voorbeelden zijn gildes waarbij leerlingen onderwijs volgen op locatie in een bedrijf met intensieve begeleiding en veel praktisch onderwijs.

Deze formule slaat aan en voorkomt uitval. Daarnaast worden jongeren met Mbo-1 niveau bemiddeld naar minimaal 12 uur werk zodat het geen VSV-er wordt.

Daarbij zijn er middelen beschikbaar gesteld uit het actieplan jeugdwerkloosheid en het provinciale actieplan VSV voor de uitvoering van pilots van de werkschool. Hierbij komen jongeren, met name uit het praktijkonderwijs en speciaal onderwijs, die geen zicht hebben om Mbo-1 niveau te halen, terecht bij de werkschool. Hier werken gemeente, UWV en MEE samen om deze jongeren te begeleiden naar minimaal 12 uur betaald werk. Er draait een pilot in de gemeente Groningen en de gemeente Haren start in 2014. De gemeenten uit Westerkwartier zijn tevens voorbereidingen aan het treffen om de werkschoolmethode uit te werken.

Zoals hierboven aangegeven heeft het RMC rondom de versterking van het onderwijs met de arbeidsmarkt, geen actieve maar een coördinerende en verwijzende rol. Voor de gemeenten is het doel dan ook vooral om de samenwerking met het werkplein te intensiveren.

4.4 Afstemming tussen de gemeenten onderling

In de regio Centraal en Westelijk Groningen draagt iedere gemeente zelf zorg voor uitvoering van de leerplichtwet en RMC-taken. Iedere gemeente heeft hierin een eigen werkwijze en aanpak. Het doel is om met alle uitvoerende RMC-medewerkers afspraken te maken over een zoveel mogelijk uniforme aanpak en eenduidige werkprocessen in de regio. Op deze manier is het voor het onderwijs en de leerlingen ook duidelijker en overzichtelijker dat er 1 werkwijze binnen de regio is.

Op het gebied van registratie en monitoring heeft de gemeente Groningen in 2012 een nieuw systeem aangeschaft; JVS. Er ligt een aanbod voor de andere gemeenten om hierop mee te liften. Twee gemeenten hebben inmiddels besloten om in 2014 ook met dit systeem te werken. Het gezamenlijk gebruik van 1 systeem maakt het mogelijk om gemakkelijk rapportages uit te draaien en geeft een totaalbeeld van alle VSV-ers in de regio. Het besluit om gezamenlijk te werken met 1 systeem is (nog) niet gemaakt en ligt bij de afzonderlijke gemeenten om over te besluiten.

4.5 Borging

Om overlap in activiteiten en projecten te voorkomen, is het van belang om zowel inhoudelijk als financieel de verbinding te zoeken met alle activiteiten en projecten die er vanuit verschillende financiële stromen zijn of worden opgezet. Voor wat betreft de financiën gaat het dan naast de convenantsmiddelen om het provinciale actieplan VSV, actieplan jeugdwerkloosheid en eventuele ESF middelen. Al deze middelen zijn incidenteel en van tijdelijke aard. Inhoudelijk zijn er raakvlakken met aanstaande ontwikkelingen, zoals eerder genoemd, de decentralisaties van de jeugdzorg en sociale zekerheid, het entree onderwijs, passend onderwijs en verhoogde eisen taal en rekenen (Focus op vakmanschap).

Komende jaren is zowel de inhoudelijke als de financiële borging een belangrijk speerpunt. Het gaat dan om voortzetting van de huidige activiteiten vanuit het convenant die een succesvolle bijdrage leveren aan een afname van VSV-ers. In het licht hiervan komt ook de discussie aan de orde hoe voortijdig schoolverlaten in de toekomst voorkomen kan worden. Deze discussie en de besluitvorming hierover vindt plaats op bestuurlijk niveau.

5. Middelen en verantwoording

Het ministerie van OCW voorziet de regio's van middelen om haar taken uit te voeren. De effectrapportage die elk jaar vóór 1 december door de contactgemeente mede namens de deelnemende gemeenten moet worden ingediend, is tevens de subsidieaanvraag bij het ministerie van OCW voor het jaar daarop volgend.

Uitgangspunt is dat elke gemeente vanuit zijn eigen situatie en problematiek plannen maakt om het probleem voortijdig schoolverlaten in brede zin aan te pakken. De financiële basis van deze plannen wordt deels gevonden in de rijksuitkeringen en voor een groot deel

aangevuld met de extra tijdelijke middelen. Waar nodig vullen de gemeenten aan met eigen middelen.

5.1 RMC middelen

De verstrekte rijksmiddelen moeten worden aangewend voor de uit te voeren taken als coördinatie, registratie, automatisering, administratie en incidentele diagnostisering. Controle op rechtmatigheid en doelmatigheid zal plaatsvinden door accountants.

De middelen voor de regio Centraal en Westelijk Groningen worden verdeeld volgens het onderstaand model en eerdere afspraken uit het vorig plan van aanpak, over de periode 2014 en 2015, met in achtneming van de indexerings zoals jaarlijks door het CFI bij de vaststelling van de rijksmiddelen wordt gehanteerd.

Het Ministerie geeft jaarlijks in december door wat het totaal te ontvangen middelen bedraagt. Hiervan is een deel bestemd voor de overhead van de contactgemeente en een klein deel wordt afgeroomd voor een calamiteitenpot. De calamiteitenpot is bedoeld om daar in de regio in te zetten waar vanuit de beschikbare middelen niet aan kan worden voldaan, maar wel een extra impuls nodig is. Jaarlijks is hiervoor een bedrag van € 15.000 gereserveerd. De resterende middelen worden over de gemeenten verdeeld op basis van inwonersaantallen.

Op basis van de voorgaande jaren verstrekte rijksbijdrage van € 553.000 worden de middelen als volgt verdeeld:

Kosten overhead contactgemeente Groningen	€	128.000
Calamiteitenpot t.b.v. regio	€	15.000
Te verdelen	€	430.000

Kosten overhead contactgemeente

	Uitgaven 2014 en 2015	Bestemming middelen
Coördinatie	62.000	contactgemeente
informatisering/automatisering	28.000	contactgemeente
Incidentele diagnostisering	15.000	algemene regio middelen, beheer door contactgemeente
Vergaderingen + organisatie	3.000	contactgemeente
Bureaunkosten/administratie	20.000	contactgemeente
Totaal kosten overhead	128.000	

Verdeling op basis van inwoneraantallen

gemeente	Middelen 2014 en 2015
Groetegast	
Leek	
Marum	
Zuidhorn	
Totaal Westerkwartier	80.000
Hoogezand-Sappemeer	46.000
Slochteren	20.000
Haren	24.000
Groningen	250.000
Ten Boer	10.000
totaal	430.000

5.2 Monitoring en verantwoording

Alle deelnemende gemeenten zijn ambtelijk vertegenwoordigd in het RMC regio Centraal en Westelijk Groningen overleg. De deelnemers van het overleg vertegenwoordigen desbetreffende gemeente en houden contact met hun bestuurders, afdelingshoofden en het eigen netwerk over de voortgang en lopende zaken. Hoofdtak van het ambtelijk overleg is monitoring; er op toezien dat dit plan van aanpak op de afgesproken wijze wordt uitgevoerd. Daarnaast worden de ontwikkelingen op het gebied van voortijdig schoolverlaten zowel op landelijk, provinciaal als regionaal niveau besproken. Als er aanleiding toe is zal het ambtelijk overleg nieuwe initiatieven ontplooiën passend binnen de afspraken. Onder voorzitterschap van de RMC coördinator van de contactgemeente komt dit overleg circa 5 maal per jaar bijeen.

Jaarlijks vindt er, op uitnodiging van de contactgemeente, een bestuurlijk overleg plaats, met bestuurders van de gemeenten uit de regio Centraal en Westelijk Groningen. Tijdens dit overleg wordt de voortgang van de doelen uit het plan besproken en wordt, waar nodig, de uitgezette koers bijgesteld. Het overleg wordt voorbereid door de RMC coördinator van de contactgemeente.

Bestuurders van de contactgemeenten van de regio's Noord Groningen, Oost Groningen, Centraal en Westelijk Groningen en Noord-Midden Drenthe hebben zitting in het bestuurlijk VSV overleg waar besluitvorming rondom het convenant plaatsvindt.

Verantwoording:

- Elk jaar moet vóór 1 december een effectrapportage worden aangeleverd bij het ministerie van OCW. Hiervoor levert iedere gemeente de benodigde gegevens voor 1 november aan bij de RMC-coördinator;
- Iedere gemeente levert maandelijks in-, door- en uitstroomgegevens van de VSV-ers aan bij de RMC-coördinator,

6. Communicatie en besluitvorming

Dit plan is voorgelegd, besproken en geaccordeerd door:

Gemeente Groningen

- mevrouw A. Janssen, Afdelingshoofd Leerlingzaken;
- mevrouw R. Groeneveld, Beleidsmedewerker OCSW;
- mevrouw E. van der Hoek, Beleidsmedewerker OCSW;
- de heer R. Pos, Beleidsmedewerker OCSW;
- mevrouw S. Veerkamp, Beleidsmedewerker OCSW;

Gemeente Haren

- Mevrouw K. Beimers Specialistisch medewerker Onderwijs

Gemeente Grootegast (Westerkwartier)

- Mevrouw J. Munniks RMC trajectbegeleider en Leerplichtambtenaar

Gemeente Hoogezand-Sappemeer

- Mevrouw M. Koenders Beleidsmedewerker Hoogezand-Sappemeer

Gemeente Slochteren

- Mevrouw K. Bosman Beleidsmedewerker Slochteren

Het plan is ter lezing aangeboden aan:

- de heer F. Broeders Projectleider convenant Noorderpoortcollege;
- de heer G. Blaauw Projectleider convenant Noorderpoortcollege
- de heer H. Everhardt Programmanager VSV Noorderpoortcollege

- mevrouw J.H.F. Klappe   Beleidsmedewerker Alfa-college,
- mevrouw T. van Leeuwen   Regiomanager GGD/Lokaalgerichte Zorg & Jeugd
- mevrouw L. Broekhuizen   Beleidsmedewerker Beleid & Inkoop ISD Noordoost
- mevrouw I. Schouten   Projectleider Gemeente Groningen

RMC-coördinator Centraal en Westelijk Groningen,
marije.plantinga@groningen.nl
Dienst OCSW gemeente Groningen
Postbus 268, 9700 AG Groningen
tel. 050 - 367 6283 / 06- 53 64 89 38

Bijlage 1

Afkortingen

AOC	=	Agrarisch Opleidingscentrum
AWBZ	=	Algemene Wet Bijzondere Bijstand
BBL	=	Beroepsbegeleidende Leerweg
BOL	=	Beroepsopleidende Leerweg
BVE	=	Beroeps en Volwassenen Educatie
CJG	=	Centrum voor Jeugd en Gezin
CFI	=	Centrale Financiële Instellingen
EVC	=	Eerder Verworven Competenties
LWOO	=	Leerwegondersteunend Onderwijs
MBO	=	Middelbaar Beroeps Onderwijs
OCW	=	Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
PO	=	Primair Onderwijs
PRO	=	Praktijk Onderwijs
RMC	=	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROC	=	Regionaal Opleidings Centrum
SO	=	Speciaal Onderwijs
SOZAWE	=	Sociale Zaken en Werk
SZW	=	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VMBO	=	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VO	=	Voortgezet Onderwijs
VSO	=	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	=	Voortijdig School Verlaters
WMO	=	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
AKA	=	Arbeidsgekwalificeerd Assistent
OCW	=	Onderwijs Cultuur & Wetenschap
UWV	=	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
OCSW	=	Onderwijs Cultuur Sport Wetenschap
ESF	=	Europees Sociaal Fonds
BPV	=	Beroepspraktijkvorming

Bijlage 2 Convenanten

- Convenant I 2006-2007

In november 2006 hebben de minister van OCW, de Staatssecretaris van OCW en de contactgemeente Groningen van de RMC-regio Centraal en Westelijk Groningen (regio '03) het eerste convenant I afgesloten voor onze regio. De projectperiode liep van 1 februari 2007 tot 1 februari 2008. Doel was om een vermindering van tien procent van het aantal voortijdig schoolverlaters te realiseren. Dit betekende 225 voortijdig schoolverlaters minder. Voor elke schoolverlater minder kon regio '03 rekenen op een bedrag van € 2.000 tot een maximale bijdrage van € 450.000. De inspanningen hebben geleid tot 551 voortijdig schoolverlaters minder, waarmee de maximale bijdrage van € 450.000 is binnen gehaald.

- Convenant II 2008-2011

Vanwege het landelijke succes van de uitvoering van het eerste convenant is een tweede Convenantsperiode ingesteld. Het ministerie van OCW heeft in alle 39 RMC-regio's tussen december 2007 en juli 2008 convenanten afgesloten met contactgemeenten en onderwijsinstellingen in het voortgezet- en het middelbaar beroepsonderwijs. Doel was om in 2011 een reductie van 40% van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters te realiseren ten opzichte van het aantal voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2005 - 2006. Voor elke schoolverlater minder kregen de scholen een bedrag van € 2.000. De ingezette trend van dalende aantallen VSV-ers ten opzichte van 2005 is behaald, maar een reductie van 40% nog niet (zie bijlage 4).

- Convenant 2012-2015

Het succes van daling in aantal VSV-ers is voortgezet met nieuwe prestatiegerichte convenanten voor de periode van 2012 t/m 2015. Uitgangspunten zijn resultaatgerichtheid, administratieve eenvoud, continuïteit en borging van de VSV-aanpak na 2015. In 2012 is het convenant ondertekend door de onderwijsinstellingen in regio '03 en de contactgemeente namens alle gemeenten in de regio. Uit dit convenant zijn maatregelen voortgevloeid voor het versterken van onderwijs met zorg, arbeidsmarkt en RMC.

Het ministerie van OCW gebruikt tevens een vernieuwde meetsystematiek in de vorm van procentuele normen. Er wordt gekeken naar het % nieuwe VSV-ers ten opzichte van het totaal aantal deelnemers in de leeftijd van 12-23 jaar. Er zijn hiervoor verschillende normen ontwikkeld voor het VO en MBO en per leerjaar. De onderwijsinstellingen kunnen in een schooljaar voor elk opleidingsniveau al dan niet de prestatiesubsidie halen, afhankelijk of ze de norm hebben gehaald.

In de onderstaande tabel is deze norm, het percentage VSV-ers, aangegeven per schooljaar, bouw en onderwijstype.

VO

	Onderbouw	Bovenbouw VMBO	Bovenbouw HAVO/WVO
2012-2013	1,0%	4,0%	0,5%
2013-2014	1,0%	4,0%	0,5%
2014-2015	1,0%	4,0%	0,5%

MBO

	Mbo-1	Mbo-2	Mbo-3/4
2012-2013	32,5%	13,5%	4,25%
2013-2014	27,5%	11,5%	3,5%
2014-2015	22,5%	10%	2,75%

Bijlage 3

Tijdelijke extra middelen die bijdragen aan afname VSV en meer jongeren toeleiden naar werk

- Convenant III 2012-2015

Maatregel 1: Plusvoorziening Versterking relatie onderwijs en zorg

Beschikbaar per activiteit per regio				
Activiteit	Oost-Groningen (12%)	Noord-Groningen (12%)	Centraal en Westelijk Groningen (76%)	Totaal budget 3 regio's voor 3 jaar (100%)
1. traject havo/vwo	19.200	19.200	121.600	160.000
2. traject niveau 3/4	10.800	10.800	68.400	90.000
3. tijdelijke trajecten	135.000	135.000	855.000	1.125.000
4. coaching trajecten	147.000	147.000	931.000	1.225.000
5. indicatiecommissie	30.600	30.600	193.800	255.000
6. aanbod WWL	26.400	26.400	176.200	220.000
7. werkgroep	1920	1920	12.160	16.000
onvoorzien	6816	6816	43.168	56.800
Totaal	376.400	385.400	2.386.000	3.147.800

Maatregel 2: Versterking relatie onderwijs en arbeidsmarkt

Beschikbaar per activiteit per regio				
Activiteit	Oost-Groningen (16%)	Noord-Groningen (16%)	Centraal en Westelijk Groningen (68%)	Totaal budget 3 regio's voor 3 jaar
1. BBL-check voor VMBO-ers	6.400	6.400	27.200	40.000
2. Ondersteuning naar BBL werkplek	19.200	19.200	81.600	120.00
3. Begeleiding uitvallers Bol/BBL naar BPV of werkplek	32.000	32.000	132.000	200.000
4. Begeleiding risicodeelnemers naar werk/stage	32.000	32.000	132.000	200.000
5. Niveau 1 uitbegeleiding naar 12 uur werk	40.000	40.000	170.000	250.000
6. Werk/klankbordgroep	2.560	2.560	10.880	16.000
7. Onvoorzien	4.480	4.480	19.040	28.000
Totaal	140.000	140.000	574.000	854.000

Maatregel 3: Versterking relatie onderwijs en gemeente/rmc

Beschikbaar per activiteit per regio				
Activiteit	Nieuwe Hoofdthema's	2013	2014	2015
1. "Spreekuur" leerplicht op scholen	Thema 1: leerplicht op de scholen	50.000	0	0
2. Optimaliseren meldgedrag en interventie leerplicht/RMC				
3. Snelle interventie bij verdacht verzuim				
4. Digitaal doorstroomdossier vo verbinden met intake/LBS Mbo	Valt onder maatregel 4.1			
5. implementatie Toekomstteam en Toekomstplan bij leerplicht/RMC en scholen	Thema 2a: RMC/Toekomstteam	181.000	105.000	55.000
	Thema 2b: Mbo-instellingen/Toekomstteam	120.000	65.000	35.000
	Thema 2c: VSV scan Mbo	31.000	20.000	10.000
6. klankbordgroep		5.000	5.000	5.000
7. Onvoorzien		10.000	10.000	4.000
Totaal		347.000	205.000	109.000

Maatregel 4: monitoring, onderzoek en overleg

Beschikbaar per activiteit per regio				
Activiteit	Oost-Groningen (22%)	Noord-Groningen (19%)	Centraal en Westelijk Groningen (59%)	Totaal budget 3 regio's voor 3 jaar
1. Dossievorming, data uit intergrip en DDD	30.800	26.600	82.600	140.000
2. Aansturing, monitoring en evaluatie regio-activiteiten dmv bestaande projectorganisatie	19.800	17.100	53.100	90.000
3. Werkbezoek en onderzoek HBO/WO	2.640	2.280	7.080	12.000
4. Ondersteuning regio activiteiten door website/nieuwsbrieven en deskundigheidsbevordering	20.900	18.050	56.050	95.000
5. Werk/klankbordgroep	3.520	3.040	9.440	16.000
6. Onvoorzien	5.280	4.560	14.160	24.000
Totaal	€ 83.000	€ 74.000	€ 220.000	€ 377.000

Meer informatie over de verschillende maatregelen is te vinden op www.vsvgroningen.nl/maatregelen

- Provinciaal Actieplan VSV (2013, 2014)

De provincie Groningen heeft voor 2013 en 2014 € 600.000 beschikbaar gesteld, waarbij de helft aan cofinanciering wordt gevraagd.

Deze middelen betreffen een aanvulling waar de convenantsmiddelen niet in voorzien en versterkt de samenwerking tussen de verschillende RMC's, gemeente en instellingen.

Het wordt ingezet voor:

- Overleg actieplan VSV/Monitoring en Analyse

Doel is om de provinciale samenwerking tussen de RMC's voort te zetten met externe ondersteuning van het CMO, waarbij sturingsinformatie wordt ontwikkeld voor bestuurlijke overleggen en borging.

- Lerende pilots, projecten en partnerschappen in de regio

Doel is om te leren van goedlopende pilots en projecten in de verschillende regio's. Het gaat dan om het verder intensiveren en uitwerken van de samenwerking van RMC met de werkpleinen en CJG.

- Ontwikkelen van de 'Virtuele Werkschool'

- Actieplan Jeugdwerkloosheid

In maart 2013 heeft het kabinet besloten extra middelen beschikbaar te stellen om de kansen voor jongeren op werk te vergroten. Voor de jaren 2013 en 2014 gaat het om een bedrag van € 50 miljoen. Deze worden verdeeld over de 35 arbeidsmarktregio's en het Mbo onderwijs. Voor de arbeidsmarktregio Groningen en Noord-Drenthe is voorlopig een bedrag gereserveerd van € 1.638.500.

Doelstellingen voor 2014 voor de arbeidsmarktregio Groningen en Noord-Drenthe zijn:

- 1000 Jongeren interesseren voor en informeren over kanssectoren;
- 200 Jongeren extra hebben een BBL-werkplek;
- 200 Jongeren extra hebben een betaalde baan;
- 200 Jongeren extra hebben een werkervarings- of stageplek;
- 200 Kwetsbare jongeren zijn teruggegaan naar school;
- 100 Kwetsbare jongeren zijn aan het werk of hebben stappen gemaakt richting de arbeidsmarkt;
- 100 Hoog opgeleide jongeren zijn via een werkervaringsplek aan de slag;
- Alle instrumenten zijn in de hele regio toegepast en geborgd;
- Er is sprake van een sluitende aanpak van jongeren.

Instrumenten zijn:

- A. Voorlichting en (terug) naar school
- B. Vouchers voor werk, werkervaring en/of stage/mobiliteit
- C. Werkcarrousel en opleidingscarrousel
- D. Opleidingen dicht bij de werkgever zoals gildes en wijkleerbedrijf
- E. Coaching

- Europees Sociaal Fonds

In maart 2014 zijn er weer nieuwe mogelijkheden om aanspraak te doen op de ESF middelen.

Bijlage 4

Overzicht van beleidsontwikkelingen rond VSV

Invoering van de entreeopleiding en het verdwijnen van de drempelloze instroom op niveau 2
Het huidige Mbo-1 wordt omgezet in een drempelloze entreeopleiding die alleen toegankelijk is voor jongeren zonder vo-diploma. De drempelloze instroom op niveau 2 verdwijnt. Daarbij wordt het bindend studieadvies geïntroduceerd in de entreeopleiding. Instroom in niveau 2 zal alleen mogelijk zijn voor die jongeren die een vo- of een Mbo-1 diploma op zak hebben (Wel kan een instelling bij vermoedens van voldoende capaciteiten besluiten tot een toelatingsonderzoek tot Mbo-2 waarbij de jongere, na een positieve uitkomst, kan worden toegelaten tot een Mbo-2-opleiding). Door deze maatregel kan het voor jongeren uit het pro en vso moeilijker worden om toegang te krijgen tot Mbo-2.

Invoering van de referentieniveaus rekenen en taal in po, vo en Mbo
In het gehele onderwijsstelsel (po, so, vo en Mbo) gaan de eisen voor taal en rekenen omhoog via invoering van de referentieniveaus. Door de verhoogde eisen in het Mbo is de kans dat een vso of pro-leerling via een entreeopleiding doorstroomt naar een Mbo-2 kleiner. In plaats hiervan zullen deze leerlingen op de meest voor de hand liggende weg zijn aangewezen: (begeleide) uitstroom naar een werkplek.

Invoering van passend onderwijs
Met de invoering van passend onderwijs worden de samenwerkingsverbanden passend onderwijs verantwoordelijk voor verdeling van de zorgmiddelen. Scholen krijgen een zorgplicht: de school waar de leerling is aangemeld is hiermee verplicht de leerling een zo passend mogelijke oplossing te bieden. Ook Lwoo en Pro zullen onder de samenwerkingsverbanden passend onderwijs gaan vallen. De samenwerkingsverbanden en gemeenten zijn verplicht om op overeenstemming gericht overleg (OOGO) te voeren over respectievelijk het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het jeugdplan van de gemeente, om zo de ondersteuning en zorg aan op elkaar af te stemmen.

Decentralisatie jeugdzorg naar gemeenten
Een flink deel van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben gedurende hun schoolloopbaan en bij de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt, maakt ook aanspraak op de (jeugd)zorg. Met de decentralisatie van de zorg voor jeugd worden de gemeenten hiervoor verantwoordelijk. Via het OOGO zullen gemeenten en onderwijs de zorg en ondersteuning aan leerlingen moeten afstemmen. De decentralisatie gaat gepaard met een korting op het budget.

Participatiewet en sociaal akkoord
Onder het nieuwe kabinet zijn de plannen voor een wet Werken naar Vermogen omgezet naar de plannen voor de Participatiewet. Daarbij leidt het sociaal akkoord dat in april 2013 is gesloten tot enkele aanpassingen. De belangrijkste elementen voortkomend uit deze wet die van invloed (kunnen) zijn op de doelgroep:
a. Baangarantie en quotum = In het sociaal akkoord hebben werkgevers zich garant gesteld voor 100.000 extra banen voor de groep mensen met een arbeidsbeperking, en de overheid voor 25.000 banen.
Als werkgevers echter onvoldoende banen realiseren, treedt alsnog de quotumregeling in werking (eerste beoordeling hiervan in 2016). Dit quotum beslaat vijf procent voor bedrijven (> 25 werknemers) voor het aannemen van arbeidsgehandicapten. Wanneer een bedrijf niet aan het quotum voldoet volgt een boete van 5.000 per werkplaats voor een arbeidsgehandicapte.

- Op de 35 werkpleinen moeten regionale werkgevers en vakbondsbestuurders samen met de wethouders van betrokken gemeenten een regionaal arbeidsmarktbeleid tot stand brengen.
- Daarnaast komen 35 Werkbedrijven, gevormd uit de huidige sw-bedrijven, die verantwoordelijk worden voor het aan het werk helpen van Wajongers en sw-geïndiceerden. Zij komen in dienst van het werkbedrijf en groeien door naar 120% van het wettelijk minimumloon.
- Ook daarbij worden regionale ondernemers en wethouders 'nauw betrokken'. Mensen die niet voor de Wajong in aanmerking komen, kunnen ook een beroep doen op het werkbedrijf. Ook zij komen in dienst van de gemeente, tegen een vergoeding op bijstandsniveau.
- Het UWV - dat samen met CIZ wordt samengevoegd tot een nieuw rijksorgaan - wordt verantwoordelijk voor de keuring van de mate van arbeidsgeschiktheid en van de behoefte aan zorg en extra ondersteuning.

c. Sociale werkvoorziening = Er komt een efficiencykorting op de sociale werkvoorziening, en instroom in huidige vorm stopt met ingang van 1 januari 2014. Daarvoor in de plaats wordt wel geld beschikbaar gesteld voor dertigduizend werkplekken binnen de gemeenten zelf, als financiële prikkel om voorzieningen te treffen voor deze doelgroep.

d. Samenvoeging en doelmatigheidskorting re-integratiemiddelen = vanaf 2014 worden re-integratie en begeleidingsbudgetten samengevoegd in een gebundeld re-integratiebudget (met een structurele korting). Deze middelen zullen gericht en efficiënter worden ingezet, waarbij speciale aandacht zal worden besteed aan mensen met een arbeidshandicap. Hiermee gaat het geld van UWV voor re-integratie trajecten over naar de gemeenten. Het is aan de gemeenten om te bepalen hoe zij deze middelen inzetten.

Invoering van de Wet Kwaliteit (v)so

Met de wet Kwaliteit (v)so krijgt het speciaal onderwijs de wettelijke taak leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op een functie op de arbeidsmarkt, via invoering van het uitstroomprofiel arbeidsmarkt. Hierdoor zullen jongeren meer gestructureerd worden voorbereid op functies op de regionale arbeidsmarkt. Daarnaast krijgt het vso met invoering van dit wetsvoorstel een beperkte nazorgplicht. Deze nazorgplicht is bedoeld als lichte vorm van advisering in de periode nadat een leerling een school verlaten heeft.

De Wet afdrachtvermindering Onderwijs

De wet afdrachtvermindering onderwijs voor werkgevers wordt per 1 januari 2014 omgevormd tot een subsidieregeling praktijkleren van het Ministerie van OCW, waarbij werkgevers financieel gestimuleerd blijven om leerwerkplaatsen aan te bieden. Wel wordt het budget hiervoor gehalveerd van 400 mln. naar 200 mln. Dit budget zal gericht worden ingezet, waardoor er minder doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen dan het geval was voor de afdrachtvermindering onderwijs. Zo komen leerlingen die een Mbo-bol-opleiding volgen niet meer in aanmerking, evenals leerlingen die een leerwerktraject volgen in het vmbo of personen die een EVC-traject volgen.

Decentralisatie van de AWBZ naar de gemeenten

De zorg en ondersteuning die nu geleverd wordt via de AWBZ (waaronder bijv. ook dagbesteding voor gehandicapten), wordt in januari 2015 gedecentraliseerd naar de gemeenten. De langdurige zorg (LZ) voor kinderen tot 18 jaar wordt opgenomen in de Jeugdwet, de LZ voor 18+ wordt opgenomen in de WMO. De persoonlijke verzorging voor mensen met een medische aandoening gaat in de laatste voorstellen naar de zorgverzekeraars. De kern-awbz blijft beschikbaar voor de intramurale zorg aan gehandicapten en ouderen. De decentralisatie gaat gepaard met een korting op het budget.

Bijlage 5

VSV-cijfers

In onderstaande tabel staat op het totaal aantal onderwijsdeelnemers in regio Centraal en Westelijk Groningen, het aantal definitieve VSV-ers t/m schooljaar 2012-2013 en de ambitie van het aantal VSV-ers tot 2015/2016.

Voor het schooljaar 2012/2013 zijn nog geen definitieve cijfers bekend.

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Totaal	21.769	21.998	22.032	22.092	22.248	22.347	22.540	
VSV-ers	830	824	782	721	758	789	677	579 (voorlopig)
Ambitie			747	664	581	498	498	498

	2013/14	2014/15	2015/16
Totaal			
VSV-ers			
Ambitie	498	478	458